



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 590Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Ανάστατοι χιλιάδες συνταξιούχοι με την απαράδεκτη φορολόγηση των αναδρομικών συντάξεων».

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **3412/22-2-2022 Ερώτηση**, που διαβιβάσθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο, σχετικά με την φορολόγηση των αναδρομικών ποσών συντάξεων της περιόδου 11.6.2015-12.5.2016 και την γενικότερη ενίσχυση των συνταξιούχων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων:

Α. Αναφορικά με την κατάργηση της 13^{ης} σύνταξης αλλά και τη λήψη μέτρων για την οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων.

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την Υποπαρ. 4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 προβλέφθηκε η κατάργηση από 1.1.2013 των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και του επιδόματος αδείας που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 και του άρθρου Μόνου του ν. 3847/2010 για τους συνταξιούχους του

Δημοσίου. Αντίστοιχα, με την παρ. 3 της Υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του ίδιου άρθρου και νόμου, προβλέφθηκε η από 1.1.2013 κατάργηση των επιδομάτων και δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ, του ΝΑΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73) προβλέφθηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με βάση την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 και διαμορφώθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021, *με τα οποία καταργήθηκε η χορήγηση της 13^{ης} σύνταξης* και προβλέφθηκε η εγγραφή από 1.1.2020 δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και τυχόν πλεόνασμα μεταφέρεται στον e-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης. Η δαπάνη των πολιτικών αυτών χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Σημειώνεται ότι η κατάργηση της χορήγησης της 13ης σύνταξης του άρθρου 120 του ν.4611/2019, *της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ*, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των νέων αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2016, καθώς και η χρηματοδότηση πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

Σημειώνεται πάντως ότι για την ενίσχυση ειδικά των χαμηλοσυνταξιούχων, με το άρθρο 25 του ν. 4865/2021 και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση, *ύψους διακοσίων πενήντα (250,00) ευρώ, προσαυξημένο κατά πενήντα (50,00) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος του*

φορολογούμενου, σε όσους κατά τον μήνα Νοέμβριο του 2021 ελάμβαναν οριστική ή προσωρινή κύρια σύνταξη ή προκαταβολή κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, ενώ με το άρθρο πεντηκοστό τρίτο του ν. 4917/2022 προβλέφθηκε η καταβολή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ύψους διακοσίων (200,00) ευρώ αντίστοιχα στους ευάλωτους συνταξιούχους για το Πάσχα του τρέχοντος έτους, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Όσον αφορά την καταβολή των αναδρομικών ποσών από περικοπές των συντάξεων, κατά την παραπάνω αναφερόμενη περίοδο, αποκλειστικά στις κύριες συντάξεις, σημειώνεται ότι η σχετική πρόβλεψη του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α' 148), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 4734/2020 (Α' 196), θεσπίστηκε σε συμμόρφωση με τις αριθμ. 1439/2020 και 1443/2020 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σημειώνεται πάντως ότι εκκρεμεί δικαστική απόφαση σχετικά με την επιστροφή ποσών από περικοπές δώρων εορτών και επιδόματος αδείας.

B. Αναφορικά με το ύψος των επικουρικών συντάξεων.

Με το άρθρο 96 του ν.4387/2016 επιχειρήθηκε μια συνολική μεταρρύθμιση σχετικά με τις παροχές της επικουρικής ασφάλισης, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά της. Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 1 του παραπάνω άρθρου καθορίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους μετά την 01η.01.2014 (διανεμητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση - NDC), καθώς και για τους μέχρι την 31η.12.2013 ασφαλισμένους που αιτούνται επικουρικής σύνταξης από την 01η.01.2015 και εφεξής (μικτό σύστημα με σταθερό ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% ανά έτος ασφάλισης για το διάστημα έως 31.12.2014 και σύστημα NDC για το διάστημα από 01.01.2015 και εφεξής). Όσον αφορά στους ήδη συνταξιούχους κατά την 31η.12.2014, προβλέφθηκε με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου ο επανυπολογισμός της επικουρικής τους σύνταξης, παίρνοντας ως βάση υπολογισμού την καταβαλλόμενη σύνταξη κατά την 31η.12.2014.

Με την με αρ. 1890/2019 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έγινε δεκτό ότι *“στο πλαίσιο της επιχειρούμενης με το ν.4387/2016 ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, αιτιολογείται επαρκώς η επιλογή, κατ’ εφαρμογή του άρθρου 96 παρ. 4 του ν.4387/2016 και της οικ.25909/470/7.6.2016 (Β'1605) αποφάσεως του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως βάσης υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων που καταβάλλονταν*

στους ήδη συνταξιούχους κατά τη δημοσίευση του ν.4387/2016, του ύψους στο οποίο οι συντάξεις αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 31.12.2014, δηλαδή με τις επελθούσες και κριθείσες ως αντισυνταγματικές με τις 2287-2288/2015 αποφάσεις της Ολομέλειας του Δικαστηρίου περικοπές των ν.4051/2012 και 4093/2012 ", καθώς έτσι το βάρος της εξασφάλισης της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος επιμερίζεται μεταξύ των ασφαλισμένων και νέων συνταξιούχων από τη μια πλευρά και των παλαιών συνταξιούχων από την άλλη.

Στη συνέχεια, αντικαταστάθηκε το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 με το άρθρο 44 του ν.4670/2020, ενώ σε συμμόρφωση με τις αποφάσεις 1889/2019 και 1890/2019 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, *οι οποίες έκριναν αντισυνταγματικές τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016*, ακυρώθηκαν από τη δημοσίευσή τους, δηλαδή από 4.10.2019, οι αριθ. οικ.23123/785/7.6.2016 (Β' 1604) «Καθορισμός των τεχνικών παραμέτρων σχετικά με τις παροχές του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης» και οικ.25909/470/7.6.2016 (Β' 1605, διόρθωση σφάλματος Β' 1623) «Αναπροσαρμογή καταβαλλόμενων συντάξεων του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης» υπουργικές αποφάσεις. Περαιτέρω, καταργήθηκε, ως αντίθετο στις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας, το προβλεπόμενο, στα άρθρα 96 παρ. 4 του ν. 4387/2016 και 6 της ακυρωθείσας αριθ. οικ.25909/470/7.6.2016 υπουργική απόφασης, όριο του ποσού των 1.300 ευρώ για το άθροισμα της καταβαλλόμενης κύριας και επικουρικής συντάξεως.

Με την παραπάνω αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε η έκδοση, εκ νέου, υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των τεχνικών παραμέτρων, σχετικά με τις παροχές του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Η βασική αλλαγή που επήλθε με την αντικατάσταση του άρθρου 96 του ν. 4387/2016 αφορά την κατάργηση, από 1.10.2019, του επανυπολογισμού και της αναπροσαρμογής των ήδη καταβαλλόμενων ή καταβλητέων την 12η.5.2016 επικουρικών συντάξεων, βάσει του προγενέστερου νομικού πλαισίου.

Κατόπιν αυτού, από 1.10.2019 οι εν λόγω επικουρικές συντάξεις, κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη, συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες την 31.12.2014 διατάξεις, δηλαδή με βάση τους νόμους 4024/2011 (άρθρο 2, παρ. 3 και 4), 4051/2012 (άρθρο 6, παρ. 2-5), 4052/2012 (άρθρο 42, παρ. 1), 4093/2012 (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαρ. ΙΑ5, περ. 1) και την κράτηση

της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης υπέρ ΑΚΑΓΕ, όπου αυτή επιβάλλεται (άρθρο 44, παρ. 13 ν. 3986/2011). Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο νέος τρόπος υπολογισμού στις επικουρικές συντάξεις εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2015, ενώ ως βάση για τον επανυπολογισμό των ήδη καταβαλλόμενων επικουρικών συντάξεων έγινε δεκτό από το ΣΤΕ το ποσό που καταβαλλόταν την 31/12/2014 (Ολομ. ΣΤΕ 1890/2019), για το χρονικό διάστημα 11/6/2015 έως 12/5/2016 δεν τίθεται θέμα επιστροφής αναδρομικών ποσών μειώσεων επικουρικών συντάξεων, τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές/μειώσεις των ν. 4051/2012 και 4093/2012.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ